

KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIEN

Jordbruksdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 15 september 2009

Yttrande över ”Ny lag om ekologisk produktion”, Ds 2009:27

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien har fått möjlighet att ge synpunkter på lagförslaget ”Ny lag om ekologisk produktion”.

Vi lämnar synpunkter av principiell karaktär men går inte in i juridiska och tekniska detaljer gällande kontrollfrågor och den svenska tillämpningen av EU-förordningarna.

Generellt, i både Sverige och EU, pågår omfattande arbeten i syfte att förenkla regelverk och minska den administrativa bördan för företagare. Det remitterade förslaget DS 2009:27, verkar inte i den riktningen. Akademien anser därför att förslaget bör omarbetas så att strävandena mot förenklade regelverk tillgodoses.

Med den lagstiftning som föreslås tas nämligen ytterligare ett steg mot offentlig reglering och förstärkning av det som ursprungligen skötts av den privata sektorn i gott samarbete med myndigheterna. Den ekologiska produktionen och konsumtionen har hittills haft en dynamisk och framgångsrik utveckling tack vare branschens förmåga att utvecklas i brett samarbete och under demokratiska former. Det finns en uppenbar risk att ökad offentlig reglering inte bara leder till minskat engagemang och bristande innovation i branschen – risken är också att intresset för certifiering minskar hos producenterna. Byråkratin runt certifieringen är redan nu ett hinder för anslutning till kontrollen. Den statliga kontrollen av ekologisk produktion har redan lett till stigande kostnader och en negativ likriktning vilket inte har ökat trovärdigheten för ekologiska produkter hos konsumenterna. Förslagen genererar med andra ord ingen känd nytta, men avsevärda kostnader. Det vore bättre att verka för förenklingar, med ökat ansvar och tilltro till sektorns förmåga att arbeta seriöst och på så sätt få en fortsatt stark och dynamisk utveckling av sektorn.

Märkningen av ekologiska produkter är starkt reglerad, mer än de flesta andra märkningar, (jämför exempelvis miljömärkning, Sigill, Fair Trade och märkning av frigående höns). Att de är oreglerade betyder inte att konsumenten är utan skydd. Dels har de olika koncepten sina egna system för märkning, dels gäller den allmänna marknadsföringslagstiftningen för de påståenden som görs.

Kontrollen av ekologisk produktion är en redlighetsfråga, dvs. kontroll av att det som påstås rörande varorna är sant. I förslaget hanteras regler och kontroll av ekologisk odling som vore de livsmedelssäkerhetsfrågor vilket de inte är.

I förslaget introduceras förändringen att kontrollorganen inte kan utfärda sanktioner, bara myndigheterna vilka också skall hantera överklagande samt reglera avgifterna för kontrollen. Detta är en onödig förändring som EU:s ekologistiftning öppnar för men inte alls kräver.

Konkurrens är i allmänhet positivt, därför efterfrågades och bildades också nyligen fler svenska kontrollorgan vid sidan av KRAV. Hårdare krav ska dock inte ställas på svenska certifieringsorganisationer än på konkurrerande organisationer med bas i andra EU-länder. På sikt hotar detta att leda till att organisationerna i Sverige konkurreras ut.

Det är viktigt att måna om en fortsatt dynamisk utveckling av den ekologiska sektorn och att utnyttja det tolkningsutrymme som finns för att minska offentlig reglering och administration och låta branschen fortsätta med en verksamhet man hittills drivit framgångsrikt och med konsumenternas tydliga förtroende.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien

Sara von Arnold
Sara von Arnold
Preses

Åke Barklund
Åke Barklund
Akademisekreterare och VD